

Tribuna

David Bueno i Torrens. Professor i investigador de genètica i divulgador de la ciència

Extremismes cerebrals

D'uns anys ençà, el suport als partits d'extrema dreta s'ha anat incrementant. Dir això no és cap novetat, i tampoc ho és especular sobre les possibles causes: la crisi econòmica, els moviments migratoris, les estratègies neoliberals, etcètera. L'afecció pels extremismes interessa des dels vessants social, econòmic i polític, i també des de la neurociència. Què tenen en comú les persones que s'hi decanten? Comprendre els mecanismes cerebrals que hi menen pot contribuir a forjar una societat més dialogant. Això és el que ha fet un grup de recerca del University College de Londres en un treball que han publicat a la revista *Current Biology*. Els resultats són molt aclaridors.

L'OBJECTIU ERA IDENTIFICAR quines característiques cognitives comparteixen les persones extremistes a través d'una situació que no tingués res a veure amb la política, per evitar biaixos ideològics. Primer van demanar a 400 voluntaris que contestessin un qüestionari estandarditzat que permet valorar el grau d'autoritarisme i intolerància, i els van classificar

en moderats o extremistes. Llavors els van ensenyar una imatge perquè diguessin amb rapidesa quants punts hi havia dibuixats. La imatge era confusa, per induir a errors. A continuació els van mostrar una altra imatge que oferia una pista perquè s'adonessin de la magnitud de l'error que havien comès. Simplement això. Doncs bé, les persones moderades van acceptar la poca fiabilitat del primer comptatge. En canvi, les extremistes es van mantenir fermes i no van acceptar l'error, malgrat les evidències, una mostra clara de manca de flexibilitat cognitiva.

“A les persones extremistes els costa reflexionar de manera raonada sobre les seves pròpies accions

A NIVELL CEREBRAL aquest enroc es correlaciona amb la fallada d'una funció cognitiva anomenada metacognició, que sorgeix de l'activitat de l'escorça prefrontal. Es defineix com la capacitat de ser conscient dels processos cognitius propis i permet detectar els errors que es cometem per esmenar-los o evitar-los. Dit d'una altra manera, a les persones extremistes els costa més reflexionar de manera raonada sobre les seves pròpies accions, la qual cosa, al seu torn, dificulta un altre procés mental clau: la presa de decisions autònomes, atès que també implica reflexió sobre un mateix (sobre les necessitats, desitjos i objectius vitals conscients, tant individuals com socials). Possiblement per això tenen tendència a adscriure's a opcions totalitàries que, davant les inevitables incerteses de la vida, els donin una resposta única a seguir, sense haver-hi de reflexionar. Socialment, per tant, la manera d'evitar la radicalització extremistista és afavorir la capacitat reflexiva i l'autoreflexió per potenciar la metacognició, ja des de la infantesa, a través de l'educació. I també per això els ideòlegs de l'extremisme advoquen per solucions úniques imposades.